

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 85 0 Rs 060978 18 Rev
Banjaluka, 19.04.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca N. S. iz D. koga zastupa punomoćnik M. A., advokat iz T., protiv tužene R.S., O.S. u T. koju zastupa zastupnik po zakonu Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 85 0 Rs 060978 17 Rsž od 06.11.2017. godine, na sjednici održanoj dana 19.04.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, presuda Okružnog suda u Doboju broj 85 0 Rs 060978 17 Rsž od 06.11.2017. godine, preinačava tako što se žalba tužene djelimično usvaja i presuda Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 Rs 060978 16 Rs od 29.09.2017. godine, preinačava u dijelu kojim je obavezana tužena da tužiocu i ubuduće plaća na isti način iste putne troškove dok se ne promjene okolnosti koje pravdaju prestanak obaveze plaćanja, tako što se tužbeni zahtjev u ovom dijelu odbija, te se preinačava i odluka o troškovima parničnog postupka, tako što svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

U ostalom dijelu revizija se odbacuje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Doboju, broj: 85 0 Rs 060978 16 Rs od 29.09.2017. godine, obavezana je tužena da tužiocu isplati za svaki radni dan u periodu od 01.07.2016. godine pa do 31.08.2017. godine kao dana zaključenja glavne rasprave iznose od po 9,00 KM, na ime troškova prevoza po cijenama karte u javnom saobraćaju na relaciji D.–T. i nazad, sa zakonskom zateznom kamatom na sve dospjele a neisplaćene iznose mjesečno obračunate u ovom periodu i to počev od petog u svakom mjesecu za protekli mjesec, sve do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana. Obavezana je tužena da tužiocu i ubuduće plaća na isti način iste putne troškove, dok se ne promjene okolnosti koje pravdaju prestanak obaveze plaćanja i nadoknadi troškove postupka u iznosu od 918,00 KM, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom izvršenja.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 85 0 Rs 060978 17 Rsž od 06.11.2017. godine, žalba tužene je odbijena i pobijana presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužena iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači i tužbeni zahtjev tužioca odbije, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Predmet ovog parničnog postupka je zahtjev tužioca da mu tužena isplati putne troškove na posao i sa posla za svaki radni dan u periodu od 01.07.2016. godine pa do 31.08.2017. godine kao dana zaključenja glavne rasprave iznose od po 9,00 KM, na ime troškova prevoza po cijenama karte u javnom saobraćaju na relaciji D.–T. i nazad, sa zakonskom zateznom kamatom na sve dospjele, a neisplaćene iznose mjesečno obračunate u ovom periodu i to počev od petog u svakom mjesecu za protekli mjesec, sve do konačne isplate, te da ubuduće plaća na isti način iste putne troškove, dok se ne promjene okolnosti koje pravdaju prestanak obaveze plaćanja i da mu naknadi troškove postupka.

Odredbom člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), propisano je da revizija nije dozvoljena ako vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude ne prelazi 30.000,00 KM, a u privrednim sporovima 50.000,00 KM.

Stavom 3. istog člana propisano je da stranke, u slučajevima kada revizija nije dozvoljena, mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka o sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito: a) ako o tom pitanju revizijski sud još nije zauzeo shvatanje odlučujući o pojedinim predmetima ili na sjednici odjeljenja, a riječ je o pitanju o kojem postoji različita praksa drugostepenih sudova, b) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno sa tim shvatanjem i c) ako je o tom pitanju revizijski sud već zauzeo shvatanje i presuda drugostepenog suda se zasniva na tom shvatanju, ali bi, uvažavajući razloge iznesene tokom prethodnog prvostepenog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sistemu uvjetovane novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima, te odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Evropskog suda za ljudska prava, trebalo da se preispita sudska praksa.

Stavom 4. člana 237. ZPP, propisano je da u reviziji izjavljenoj prema stavu 3. tog člana, stranka mora jasno da naznači pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju, uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose, te izloži razloge zbog kojih smatra da je ono važno za obezbjeđenje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Kao vrijednost predmeta spora uzima se u obzir samo vrijednost glavnog zahtjeva (član 316. stav 2. ZPP, dok se kamate, ugovorna kazna i ostala sporedna traženja ne uzimaju u obzir pri određivanju vrijednosti spora ako ne čine glavni zahtjev (stav 3.).

U konkretnom slučaju vrijednost novčanog potraživanja tužioca, sve kada bi se i uzelo da je radio svaki radni dan u periodu od 01.07.2016. godine pa do 31.08.2017. godine, iznosi za 14 mjeseci 2.520,00 KM (prosječno po 20 radnih dana u mjesecu, ili 280 radnih dana x 9,00 KM).

Proizlazi da vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude iznosi manje od zakonom propisanog iznosa od 30.000,00 KM, iz kog razloga se izjavljena revizija ukazuje nedozvoljenom u smislu odredbe člana 237. stav 2. ZPP.

Tužena je stavila zahtjev da se o dozvoljenosti revizije odlučuje u skladu sa odredbom člana 237. stav 3. ZPP, ukazujući na neujednačenu sudsku praksu (presude Osnovnog suda u Višegradu: broj 91 0 Rs 025784 13 Rs i 91 0 Rs 026546 13 Rs, Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 Rs 067702 16 Rsž, Osnovnog suda u Zvorniku broj 83 0 P 001846 07 P, Vrhovnog suda Republike Srpske broj 83 0 P 1846 09 Rev).

Takođe se poziva na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-1002/11 od 10.4.2014. godine, kojom je odbijena apelacija sudije za naknadu troškova prevoza.

Po ocjeni ovog suda, nema mjesta pozivanju revizije na odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP-1002/11 od 10.4.2014. godine, jer je pravno shvatanje izraženo u toj odluci u vezi sa pravom sudije na naknadu troškova prevoza suprotno shvatanju izraženom u kasnije donesenoj odluci broj: AP- 3466/11 od 15.4.2015. godine, a i ovaj sud je u svojim odlukama izrazio pravno shvatanje koje je podudarno sa stanovištem izraženom odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj: AP- 3466/11.

Kako pobijana presuda o pravu tužioca na dospjele troškove prevoza na posao i sa posla, nije suprotna tom pravnom shvatanju, revizija tužene nije dozvoljena u dijelu kojim se osporava drugostepena odluka kojom je obavezana tužena da tužiocu isplati za svaki radni dan u periodu od 01.07.2016. godine pa do 31.08.2017. godine kao dana zaključenja glavne rasprave iznose od po 9,00 KM, na ime troškova prevoza, po cijenama karte u javnom saobraćaju na relaciji D.–T. i nazad, sa zakonskom zateznom kamatom na sve dospjele a neisplaćene iznose mjesečno obračunate u ovom periodu i to počev od petog u svakom mjesecu za protekli mjesec, sve do konačne isplate, te je temeljem odredbe člana 247. stav 1, 4, 5. i 6, u vezi sa odredbom člana 237. stav 2. ZPP, u ovom dijelu o reviziji tužene odlučeno kao u stavu 2. izreke.

U ostalom dijelu, kojim se pobija drugostepena presuda u dijelu kojim je obavezana tužena da tužiocu i ubuduće plaća na isti način iste putne troškove dok se ne promjene okolnosti koje pravdaju prestanak obaveze plaćanja, ovaj sud je reviziju dozvolio, cijeneći da je to pitanje važno radi ujednačavanja sudske prakse u obezbjeđenju jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Revizija je u navedenom dijelu osnovana.

Nije sporno da tužilac ima prijavljeno stalno mjesto prebivališta u D., da na posao putuje svakodnevno iz D. u T.i obrnuto, da mu u periodu od 01.07.2016. godine pa do zaključenja glavne rasprave 31.08.2017. godine nisu isplaćivani putni troškovi, koji se odnose na prevoz od mjesta prebivališta do mjesta rada, da je na osnovu potvrde B D. J. od 19.10.2016. godine utvrđeno da cijena prevoza u javnom saobraćaju na relaciji D.–T. iznosi 4,50 KM, odnosno 9,00 KM u oba pravca i da mu prema odredbi člana 13. Zakona o platama i naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 66/14, 60/15) pripada pravo na naknadu za putne troškove.

Tužiocu su ovi troškovi pravilno dosuđeni za svaki radni dan u periodu od 01.07.2016. godine pa do 31.08.2017. godine kao dana zaključenja glavne rasprave i iznose po 9,00 KM, što predstavlja cijenu karte u javnom saobraćaju na relaciji D.–T.i nazad, sa zakonskom zateznom kamatom, jer je ta činidba dospjela do dana presuđenja.

Međutim, tužena je u žalbi, a sada i u reviziji, osnovano ukazala da nije bilo mjesta da se obaveže da tužiocu i ubuduće plaća na isti način iste putne troškove, jer ta obaveza nije dospjela do presuđenja, niti za takvo dosuđenje ima uporišta u Zakonu o platama i naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj ili drugom zakonu ili aktu, te da su odluke nižestepenih sudova donesene uz pogrešnu primjenu materijalnog prava i povredu odredaba parničnog postupka iz člana 177. stav 1. ZPP.

Sud odlučuje na temelju činjeničnog stanja koje postoji u trenutku zaključenja glavne rasprave. Tako sud može naložiti tuženom da izvrši određenu činidbu samo ako je ona dospjela do zaključenja glavne rasprave (član 177. stav 1. ZPP), dakle do momenta na koji se odnosi izreka o osnovanosti tužbenog zahtjeva. Dospjelost činidbe je faktičko pitanje koje se utvrđuje u svakom konkretnom slučaju. Dospjelost činidbe nije smetnja za podnošenje tužbe, ali mora nastupiti prije zaključenja glavne rasprave, u suprotnom sud mora odlučiti u meritumu i odbiti tužbeni zahtjev.

Odredba stava 2. člana 177. ZPP, da sud, ako prihvati zahtjev za izdržavanje, može obavezati tuženog i na činidbe koje nisu dospjele, je izuzetak od pravila sadržanog u stavu 1. člana 177. ZPP.

Pored toga, sud može obavezati tuženog i na činidbe koje nisu dospjele, samo ako je to predviđeno odredbama materijalnog prava. Tako naprimjer, može dosuditi naknadu za buduću štetu, ako utvrdi da su ispunjeni uslovi predviđeni odredbama člana 203. i člana 188. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05).

Međutim, Zakon o platama i naknadama sudija i tužilaca u Republici Srpskoj, kao materijalnopравни propis po kome tužilac ostvaruje pravo na naknadu troškova prevoza na posao i sa posla, ne sadrži takvu mogućnost, pa revident pravilno ukazuje da su nižestepene presude u ovom dijelu donesene uz pogrešnu primjenu materijalnog prava, iz kog razloga je reviziju u ovom dijelu valjalo usvojiti i pobijanu presudu preinačiti kao u izreci na osnovu odredbe člana 250. stav 1. ZPP.

Slijedom toga, na osnovu odredbe člana 397. stav 2. ZPP preinačena je i odluka o troškovima parničnog postupka. Tužilac je djelimično uspio sa tužbenim zahtjevom, pa s obzirom na postignuti uspjeh, a cijeneći da su obje stranke u postupku imale i zahtjevale troškove postupka, stekli su se uslovi iz odredbe člana 386. stav 2. ZPP da se odluči da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić